

College voor Toetsen en Examens

DIENSTVERLENING EN PRODUCTEN

SYLLABUS CENTRAAL EXAMEN 2024

Versie 2, juli 2022

INHOUD

VOORWOORD	3
KERN	4
A. ALGEMENE KENNIS EN VAARDIGHEDEN	4
B. PROFESSIONELE KENNIS EN VAARDIGHEDEN	4
C. LOOPBAANORIENTATIE EN -ONTWIKKELING	5
PROFIELMODULEN	6
1 MODULE ORGANISEREN VAN EEN ACTIVITEIT VOOR EEN OPDRACHTGEVER	6
P/DP/1.1 EEN OPDRACHT BESPREKEN MET DE OPDRACHTGEVER, ONDERZOEK DOEN NAAR DE TE ORGANISEREN ACTIVITEIT EN UITKOMSTEN PRESENTEREN AAN DE OPDRACHTGEVER	6
P/DP/1.2 EEN ACTIVITEIT ORGANISEREN	7
P/DP/1.3 WERKZAAMHEDEN RONDOM HOSPITALITY UITVOEREN	9
P/DP/1.4 FACILITAIRE WERKZAAMHEDEN UITVOEREN	11
2 MODULE PRESENTEREN, PROMOTEN EN VERKOPEN	13
P/DP/2.1 VERSCHILLENDE MANIEREN VAN COMMUNICATIE EN COMMUNICATIEMIDDELEN (HER)KENNEN, BENOEMEN EN PROFESSIONEEL TOEPASSEN	13
P/DP/2.2 EEN PRODUCT EN DIENST PRESENTEREN, PROMOTEN EN VERKOPEN	14
P/DP/2.3 DOELGERICHT INFORMATIE VERSTREKKEN EN INSTRUCTIES GEVEN	16
3 MODULE EEN PRODUCT MAKEN EN VERBETEREN	17
P/DP/3.1 EEN ONTWERP EN EEN PRODUCT BEOORDELEN, ONTWERPEN, TEKENEN EN PRINTEN IN 3D	17
P/DP/3.2 EEN PRODUCT MAKEN	18
4 MODULE MULTIMEDIALE PRODUCTEN MAKEN	20
P/DP/4.1 EEN DIGITAAL ONTWERP MAKEN	20
P/DP/4.2 EEN FILM MAKEN	20
P/DP/4.3 EEN WEBSITE ONTWERPEN EN MAKEN	22

VOORWOORD

Het College voor Toetsen en Examens (het CvTE) geeft in een syllabus een toelichting op het examenprogramma van het profielvak. Behalve een beschrijving van de exameneisen voor een centraal examen kan de syllabus verdere informatie over het centraal examen bevatten, bijvoorbeeld over een of meer van de volgende onderwerpen: specificaties van examenstof, begrippenlijsten.

Ten aanzien van de syllabus is nog het volgende op te merken. De functie ervan is een leraar in staat te stellen zich een goed beeld te vormen van wat in het centraal examen wel en niet gevraagd kan worden. Naar zijn aard is een syllabus dus niet een volledig en afgebakende beschrijving van alles wat op een examen zou kunnen voorkomen. Het is mogelijk, al zal het maar in beperkte mate voorkomen, dat op een centraal examen ook iets aan de orde komt dat niet met zo veel woorden in deze syllabus staat, maar naar het algemeen gevoelen in het verlengde daarvan ligt. Een syllabus is zodoende een hulpmiddel voor degenen die anderen of zichzelf op een centraal examen voorbereiden. Een syllabus kan ook behulpzaam zijn voor de producenten van leermiddelen en voor nascholingsinstanties. De syllabus is niet van belang voor het schoolexamen.

Deze syllabus geldt voor het examenjaar 2024. Syllabi van eerdere jaren kunnen van deze versie afwijken. Voor elk afzonderlijk examenjaar wordt een syllabus vastgesteld. Het CvTE publiceert uitsluitend digitale versies van de syllabi. Dit gebeurt via Examenblad.nl (www.examenblad.nl), de officiële website voor de examens in het voortgezet onderwijs. In de syllabus 2024 zijn de wijzigingen ten opzichte van de vorige syllabus voor het examenjaar 2023 duidelijk zichtbaar. De veranderingen zijn door middel van gele markeringen en rode doorhalingen aangegeven. Er zijn diverse profielvakken waarvan de syllabus 2024 ten opzichte van de versie 2023 geen inhoudelijke veranderingen heeft ondergaan.

Voor opmerkingen over syllabi houdt het CvTE zich steeds aanbevolen. U kunt die inzenden via het [contactformulier](#) op Examenblad.nl.

De voorzitter van het College voor Toetsen en Examens,
Drs. P.J.J. Hendrikse

KERN

Een kandidaat kan gebruik maken van de in de 'kern' genoemde kennis en vaardigheden in een (gesimuleerde) uitvoerende beroepssituatie of een daarop voorbereidende scholing. De kennis en vaardigheden zijn gerangschikt in algemene kennis en vaardigheden en professionele vaardigheden. Kennis en vaardigheden worden samen met de persoonlijke eigenschappen ook wel aangeduid als 'beroepscompetenties'. De kern omvat ook kennis en vaardigheden rond loopbaanoriëntatie en -ontwikkeling.

A. ALGEMENE KENNIS EN VAARDIGHEDEN

- A1. de Nederlandse taal in opleidings- en beroepssituaties gebruiken;
- A2. een informatiebehoefte signaleren en onderzoeken en op basis hiervan relevante informatie zoeken, beoordelen, verwerken en gebruiken;
- A3. mediawijs handelen: kritisch en bewust omgaan met (digitale) media;
- A4. bewust omgaan met opslag en gebruik van gegevens en daarbij rekening houden met privacy en digitale veiligheid;
- A5. het belang beschrijven en voorbeelden noemen van technologische en innovatieve ontwikkelingen in de beroepscontext;
- A6. voor opleiding en beroep relevante berekeningen uitvoeren;
- A7. plannen en organiseren in een beroeps(opleiding) gerelateerde situatie;
- A8. op systematische en doelgerichte wijze werkzaamheden uitvoeren op basis van een planning met de inzet van vakdeskundigheid en met aandacht voor een zo hoog mogelijke kwaliteit;
- A9. mondeling en schriftelijk rapporteren over de uitgevoerde werkzaamheden; onder meer over de planning, voorbereiding, proces en product;
- A10. reflecteren op de eigen werkwijze en op de kwaliteit van het eigen werk;
- A11. samenwerken en overleggen bij het uitvoeren van werkzaamheden;
- A12. werkzaamheden volgens de voorschriften en op een veilige wijze uitvoeren;
- A13. economisch bewust en duurzaam omgaan met materialen en middelen;
- A14. professionele (technologische) hulpmiddelen gebruiken en hun werking uitleggen;
- A15. hygiënisch werken;
- A16. milieubewust handelen;
- A17. zich aan- en inpassen in een bedrijfscultuur;
- A18. voldoen aan de algemene gedrags- en houdingseisen die gesteld worden aan werknemers in de branche;
- A19. in een (gesimuleerde) beroepssituatie en stage in een bedrijf omgaan met verschillen op basis van culturele gebondenheid en geslacht.

B. PROFESSIONELE KENNIS EN VAARDIGHEDEN

- B1. probleemoplossingsvaardigheden hanteren en op grond daarvan conclusies trekken en keuzes maken;
- B2. eenvoudige onderzoeksactiviteiten verrichten en op grond daarvan beargumenteerde keuzes maken;
- B3. het begrip duurzaamheid (her)kennen, benoemen en toepassen. Op basis daarvan komen tot bewuste afwegingen en relaties leggen tussen milieu, mensen en werkprocessen in arbeid en beroep (people, planet en profit);
- B4. ondernemende vaardigheden tonen: initiatief tonen, innoveren;
- B5. de begrippen maatschappelijk verantwoord en maatschappelijk betrokken ondernemen (her)kennen, benoemen en toepassen bij producten en dienstverlening;
- B6. verschillen en overeenkomsten benoemen tussen profit en non-profit.

C. LOOPBAANORIENTATIE EN -ONTWIKKELING

De vaardigheden uit deel C worden niet in het centrale examens getoetst. De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan.

C1. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties':

- 1 kwaliteitenreflectie (wat kan ik het best en hoe weet ik dat?)
- 2 motievenreflectie (waar ga en sta ik voor en waarom dan?)
- 3 werkexploratie (waar ben ik het meest op mijn plek en waarom daar?)
- 4 loopbaansturing (hoe bereik ik mijn doel en waarom zo?)
- 5 netwerken (wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen?)

C2. De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen doormiddel van een 'loopbaandossier'.

In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten:

- I. de beoogde doelen
- II. de resultaten
- III. de evaluatie en een conclusie
- IV. welke vervolgactiviteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies

PROFIELMODULEN

1 MODULE ORGANISEREN VAN EEN ACTIVITEIT VOOR EEN OPDRACHTGEVER

Taak:

- een opdracht bespreken met de opdrachtgever, onderzoek doen naar de te organiseren activiteit en uitkomsten presenteren aan de opdrachtgever (1.1)
- een activiteit organiseren (1.2)
- werkzaamheden rondom hospitality uitvoeren (1.3)
- facilitaire werkzaamheden uitvoeren (1.4)

Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.

P/DP/1.1 EEN OPDRACHT BESPREKEN MET DE OPDRACHTGEVER, ONDERZOEK DOEN NAAR DE TE ORGANISEREN ACTIVITEIT EN UITKOMSTEN PRESENTEREN AAN DE OPDRACHTGEVER

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1 wensen en verwachtingen van de opdrachtgever inventariseren	x	x	x
2 onderzoek doen naar de te organiseren activiteit en uitkomsten presenteren aan de opdrachtgever	x	x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma Dienstverlening & Producten zijn op deze deeltaak van toepassing: B1, B2

UITWERKING P/DP/1.1

P/DP/1.1.1 wensen en verwachtingen van de opdrachtgever inventariseren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 een vraaggesprek met de opdrachtgever voorbereiden. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> – informatie verzamelen over de opdrachtgever – vragen opstellen voor de opdrachtgever		x	x
2 bij de opdrachtgever wensen, verwachtingen, doelgroep en budget van de te organiseren activiteit inventariseren	x	x	x
3 de wensen van de opdrachtgever samenvatten en op hoofdlijnen beschrijven	x	x	x

P/DP/1.1.2 onderzoek doen naar de te organiseren activiteit en uitkomsten presenteren aan de opdrachtgever

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 (nader) onderzoek doen naar de activiteit. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> – nagaan welke activiteit het beste past bij de wensen en verwachtingen van de opdrachtgever – nagaan of de activiteit past bij de doelgroep – nagaan of een activiteit haalbaar is binnen het budget 	x		
2 uitkomsten van het onderzoek en aanbevelingen presenteren in een voorgestructureerd verslag	x		
3 (nader) onderzoek doen naar de activiteit. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> – nagaan welke activiteit het beste past bij de wensen en verwachtingen van de opdrachtgever – nagaan of de activiteit past bij de doelgroep – nagaan of een activiteit haalbaar is binnen het budget – nagaan welke regels en verordeningen van toepassing zijn – nagaan of vergunningen nodig zijn en informatie verstrekken over deze vergunningen – nagaan of subsidie mogelijk is en informatie verstrekken over deze subsidie 		x	x
4 uitkomsten van het onderzoek en aanbevelingen presenteren en toelichten in woord en beeld met als doel een 'go' te krijgen van de opdrachtgever voor het vervolg van de opdracht		x	x

P/DP/1.2 EEN ACTIVITEIT ORGANISEREN

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1 een activiteit plannen en voorbereiden	x	x	x
2 berekeningen met betrekking tot kosten en baten van de te organiseren activiteit uitvoeren	x	x	x
3 voorzieningen, vergunningen, materialen, middelen en medewerkers regelen	x	x	x
4 een activiteit evalueren en suggesties geven voor verbetering	x	x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma Dienstverlening & Producten zijn op deze deeltaak van toepassing: B1, B2, B3, B5, B6

UITWERKING P/DP/1.2

P/DP/1.2.1 een activiteit plannen en voorbereiden

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 offertes van organisaties en bedrijven vergelijken, analyseren en beoordelen en op basis hiervan een beargumenteerde keuze maken			x
2 de opdracht vertalen naar een lijst van concrete handelingen	x		
3 op basis van informatie een plan van aanpak maken waarin is opgenomen: <ul style="list-style-type: none"> – een beschrijving van de activiteit – een beschrijving van de doelgroep – periode van uitvoering – verwachte kosten en baten – een overzicht van benodigde materialen, middelen en voorzieningen – een overzicht van betrokken personen/partijen/leveranciers – een overzicht van alle taken met tijdsindicatie en verantwoordelijken voor de taak 		x	x
4 een draaiboek maken voor een activiteit met daarin informatie over wie, wat, wanneer, waar en hoe	x	x	x
5 een rooster maken op basis van beschikbaarheid, bekwaamheden en bevoegdheden van medewerkers en eisen aan de uit te voeren taken	x	x	x
6 inschrijvingen en aanmeldingen van deelnemers inventariseren, controleren, verwerken, ordenen en inplannen	x	x	x
7 een schema opstellen en aanpassen voor een activiteit	x	x	x

P/DP/1.2.2 berekeningen met betrekking tot kosten en baten van de te organiseren activiteit uitvoeren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 een kostenberekening voor de organisatie en uitvoering van een activiteit maken	x	x	x
2 een spreadsheet programma gebruiken	x	x	x
3 de verwachte opbrengsten van een activiteit berekenen	x	x	x

P/DP/1.2.3 voorzieningen, vergunningen, materialen, middelen en medewerkers regelen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 aan de hand van instructie een (digitaal) aanvraagformulier voor benodigde voorzieningen invullen	x	x	x
2 aan de hand van instructie een (digitaal) aanvraagformulier voor benodigde vergunningen invullen. Onder andere standaard aanvraagformulier evenementenvergunning, meldingsformulier evenementen, ontheffing van drank- en horecawet voor het schenken van zwak alcoholische dranken, tijdelijke gebruiksvergunning brandveilig gebruik	x	x	x
3 (digitaal) een bestellijst maken voor de benodigde materialen en middelen en voorzien van bijbehorende prijzen (inclusief btw)	x	x	x
4 de lijst met benodigde materialen en middelen vergelijken met de aanwezige materialen en middelen en hier conclusies uit trekken		x	x
5 inventariseren welke en hoeveel medewerkers er nodig en beschikbaar zijn		x	x
6 plattegronden lezen en interpreteren	x	x	x
7 plattegronden aanpassen, maken en indelen	x	x	x
8 een routing maken voor een activiteit en hiervoor de benodigde materialen en middelen inzetten	x	x	x
9 pictogrammen voor veiligheid, gevaar en vluchtrouteaanduidingen gebruiken	x	x	x
10 bij een calamiteit de meest veilige route aangeven in een gebouw en op een terrein	x	x	x

P/DP/1.2.4 een activiteit evalueren en suggesties geven voor verbetering

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 in een aangereikt format vragen opstellen om een activiteit bij verschillende doelgroepen te evalueren	x	x	
2 vragen opstellen om een activiteit te evalueren			x
3 het verschil berekenen tussen de begrote en de daadwerkelijke kosten	x	x	x
4 oorzaken aangeven van het verschil tussen begrote en daadwerkelijke kosten	x	x	x
5 op basis van de uitkomsten van de evaluatie suggesties geven voor verbetering	x	x	x

P/DP/1.3 WERKZAAMHEDEN RONDOM HOSPITALITY UITVOEREN

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1 optreden als gastvrouw of gastheer	x	x	x
2 gerechten bereiden	x	x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma Dienstverlening & Producten zijn op deze deeltaak van toepassing: B1, B3, B4

UITWERKING P/DP/1.3

P/DP/1.3.1 optreden als gastvrouw of gastheer

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 optreden als gastvrouw of gastheer. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> – ontvangen van bezoekers/gasten – vastleggen van gegevens van bezoekers/gasten – aannemen van telefoontjes en vastleggen van gegevens hierover – maken van telefoonnotities – inplannen van afspraken en onderhouden van afsprakenkalenders – aanhoren, vastleggen en afhandelen van klachten 	x	x	x
2 een tafel dekken en afruimen volgens etiquette	x	x	x
3 gerechten en hapjes presenteren	x	x	x

P/DP/1.3.2 gerechten bereiden

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 recepten lezen en omrekenen naar aantal personen	x	x	x
2 op basis van een recept een werkplanning maken. Het gaat onder andere om bereidingstechnieken, keuze voor apparatuur, keukengereedschappen, materialen, producten en ingrediënten	x	x	x
3 voedingsmiddelen herkennen en benoemen	x	x	x
4 schoonmaak- en voorbereidingstechnieken van voedingsmiddelen herkennen, benoemen en toepassen. Het gaat onder andere om schillen, schoonmaken, pellen, ontvellen, plukken, wassen	x	x	x
5 eenvoudige gerechten (warm en koud) bereiden door het toepassen van verschillende technieken. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> – snijden – koken – bakken – roerbakken – opkloppen – roeren – mengen – verwarmen – op smaak afmaken – garneren 	x	x	x
6 keukenapparatuur (zoals kookplaat, magnetron, oven, mixer) en algemeen gangbare kookgereedschappen gebruiken en reinigen volgens de voorgeschreven procedures en rekening houdend met: <ul style="list-style-type: none"> – veiligheidsvoorschriften – voedselveiligheid – gebruiksaanwijzingen en instructies 	x	x	x
7 regels, voorschriften en procedures rond HACCP kennen en toepassen om mogelijke besmettingsrisico's te beperken	x	x	x

P/DP/1.4 FACILITAIRE WERKZAAMHEDEN UITVOEREN

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1 maatregelen beschrijven om de negatieve gevolgen van de uit te voeren activiteit voor het milieu te beperken	x	x	x
2 schoonmaakmiddelen, -materialen en -apparatuur kiezen en gebruiken en de werkzaamheden uitvoeren volgens voorschriften	x	x	
3 taken van hulpdiensten benoemen en beoordelen welke hulpdiensten ingeschakeld moeten worden	x	x	x
4 taken van beveiligers benoemen	x	x	x
5 een ruimte inrichten	x	x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma Dienstverlening & Producten zijn op deze deeltaak van toepassing: B1, B3

UITWERKING P/DP/1.4

P/DP/1.4.1 maatregelen beschrijven om de negatieve gevolgen van de uit te voeren activiteit voor het milieu te beperken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 eventuele gevolgen voor het milieu herkennen en beschrijven		x	x
2 oplossingen voor het beperken van de negatieve gevolgen voor het milieu beschrijven. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> – afval scheiden en sorteren – energiebesparing – groene vormen van energie (windenergie, zonne-energie, waterkracht, aardwarmte) – recyclen 		x	x
3 vormen van afvalbeheer en -verwerking herkennen en uitleggen	x	x	x
4 recyclingmogelijkheden van onder ander gft-afval, chemisch afval, (verpakkings)materialen en producten uitleggen	x	x	x
5 pictogrammen, keurmerken, logo's en symbolen op het gebied van veiligheid en gevaar met betrekking tot het milieu herkennen en gebruiken	x	x	x
6 schoonmaakmiddelen en de effecten hiervan op het milieu benoemen	x	x	x

P/DP/1.4.2 schoonmaakmiddelen, -materialen en -apparatuur kiezen en gebruiken en de werkzaamheden uitvoeren volgens voorschriften

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 onderhoudsvoorschriften lezen, interpreteren en de werkzaamheden uitvoeren volgens de voorschriften	x	x	
2 de juiste schoonmaakmiddelen, -materialen en -apparatuur kiezen en inzetten	x	x	
3 de werkzaamheden uitvoeren volgens de schoonmaakregels	x	x	

P/DP/1.4.3 taken van hulpdiensten benoemen en beoordelen welke hulpdiensten ingeschakeld moeten worden

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 de taken van politie, brandweer, ambulancedienstverlening en reddingsbrigades bij evenementen herkennen en beschrijven	x	x	x
2 calamiteiten beschrijven en per geval aangeven welke hulpdiensten moeten worden ingeschakeld	x	x	x

P/DP/1.4.4 taken van beveiligers benoemen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 taken van beveiligers beschrijven	x	x	x
2 relevante begrippen benoemen. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> – veiligheidszorg – risicoanalyse – beveiligingsplan – toegangscontrole – surveillance 	x	x	x

P/DP/1.4.5 een ruimte inrichten

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 een plan maken voor de inrichting van een ruimte. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> – meubilair – aankleding – licht en geluid – audiovisuele middelen – ICT-middelen 	x	x	x
2 audiovisuele en ICT-middelen aansluiten en gebruiksklaar maken	x	x	x

2 MODULE PRESENTEREN, PROMOTEN EN VERKOPEN

Taak:

- verschillende manieren van communicatie en communicatiemiddelen (her)kennen, benoemen en professioneel toepassen (2.1)
- een product en dienst presenteren, promoten en verkopen (2.2)
- doelgericht informatie verstrekken en instructie geven (2.3)

Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.

P/DP/2.1 VERSCHILLENDE MANIEREN VAN COMMUNICATIE EN COMMUNICATIEMIDDELEN (HER)KENNEN, BENOEMEN EN PROFESSIONEEL TOEPASSEN

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1 media-uitingen met elkaar vergelijken en een beargumenteerde keuze maken voor een medium gelet op bijvoorbeeld doel, doelgroep, functionaliteiten en duurzaamheid	x	x	
2 voor een bepaald doel en een bepaalde doelgroep een media-uiting maken	x	x	
3 kenmerken van media-uitingen benoemen en de verschillende functies daarvan aangeven	x	x	
4 social media gebruiken en toepassen in een zakelijke context	x	x	

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma Dienstverlening & Producten zijn op deze deeltaak van toepassing: B1, B2

UITWERKING P/DP/2.1

P/DP/2.1.1 media-uitingen met elkaar vergelijken en een beargumenteerde keuze maken voor een medium gelet op bijvoorbeeld doel, doelgroep, functionaliteiten en duurzaamheid

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 informatie verzamelen over doel, doelgroep, product/ dienst, organisatie, thema, boodschap		x	
2 verschillende media-uitingen vergelijken	x	x	
3 een passende media-uiting kiezen voor een bepaald doel of voor een bepaalde doelgroep	x	x	

P/DP/2.1.2 voor een bepaald doel en een bepaalde doelgroep een media-uiting maken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 onderzoek doen naar het doel van de media-uiting		x	
2 onderzoek doen naar de kenmerken van de doelgroep waarvoor de media-uiting bestemd is		x	
3 de doelgroep en het doel van de media-uiting beschrijven	x	x	
4 teksten schrijven voor een media-uiting		x	
5 aan de hand van een programma van eisen een media-uiting maken	x	x	

P/DP/2.1.3 kenmerken van media-uitingen benoemen en de verschillende functies daarvan aangeven

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 doelen en functies van media-uitingen benoemen	x	x	
2 kenmerken van verschillende media en media-uitingen benoemen	x	x	

P/DP/2.1.4 social media gebruiken en toepassen in een zakelijke context

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 de functies van verschillende typen social media benoemen	x	x	
2 een beargumenteerde keuze maken voor het gebruik van een bepaald type social media voor zakelijke doeleinden	x	x	
3 een zakelijk online bericht en profiel ontwerpen en maken	x	x	

P/DP/2.2 EEN PRODUCT EN DIENST PRESENTEREN, PROMOTEN EN VERKOPEN

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1 omschrijven, benoemen en uitleggen waarom promotie belangrijk is	x	x	
2 een promotieplan maken en beoordelen		x	
3 een verkoopgesprek voeren	x	x	
4 producten presenteren met gebruikmaking van promotie- en decoratiemateriaal	x	x	

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het Kernprogramma Dienstverlening en Producten op deze deeltaak van toepassing: B2, B4, B5, B6

UITWERKING P/DP/2.2

P/DP/2.2.1 omschrijven, benoemen en uitleggen waarom promotie belangrijk is

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 aangeven wat onder promotie van een product en een dienst wordt verstaan	x	x	
2 doelen van promotie van een product en een dienst benoemen	x	x	
3 verschillende promotiemiddelen benoemen en hiervan voorbeelden geven	x	x	
4 aangeven waarom een bepaalde promotieactiviteit wel of niet geschikt is	x	x	

P/DP/2.2.2 een promotieplan maken en beoordelen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 op basis van een stappenplan een promotieplan maken		x	
2 beargumenteerde voorstellen doen voor het verbeteren van een promotieactiviteit		x	

P/DP/2.2.3 een verkoopgesprek voeren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 een verkoopgesprek voeren. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> – gespreksopening – de behoefte van de klant onderzoeken – de klant helpen om tot een beslissing te komen – de klant informeren en adviseren – gespreksafsluiting 	x	x	
2 de volgende begrippen herkennen en uitleggen. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> – koopbehoefte – koopmotieven – rationeel en emotioneel koopgedrag – plaatsvervangende verkoop – bijverkoop 	x	x	

P/DP/2.2.4 producten presenteren met gebruikmaking van promotie- en decoratiemateriaal

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 het doel van productpresentaties bepalen	x	x	
2 begrippen rondom ruimtelijke productpresentaties herkennen en toepassen. Het gaat onder andere om: <ul style="list-style-type: none"> – eye catchers – huisstijl – kleurgebruik – vormgeving 	x	x	
3 verschillende compositievormen en -regels herkennen en toepassen. Bij de vormen gaat het hierbij om: <ul style="list-style-type: none"> – asymmetrische compositie – symmetrische compositie – horizontale compositie – verticale compositie – diagonale compositie – centrale compositie 	x	x	
4 aan de hand van eisen producten ruimtelijk presenteren met gebruikmaking van opbouw-, promotie- en decoratiemateriaal	x	x	

P/DP/2.3 DOELGERICHT INFORMATIE VERSTREKKEN EN INSTRUCTIES GEVEN

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1 uitleg, instructie, voorlichting en informatie geven aan publiek, bezoekers en deelnemers	x	x	
2 communicatieve vaardigheden toepassen	x	x	

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het Kernprogramma Dienstverlening en Producten zijn op deze deeltaak van toepassing: B1, B2, B4

UITWERKING P/DP/2.3

P/DP/2.3.1 uitleg, instructie, voorlichting en informatie geven aan publiek, bezoekers en deelnemers

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 een presentatie, uitleg, instructie en voorlichting voorbereiden en geven	x	x	

P/DP/2.3.2 communicatieve vaardigheden toepassen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 een (zakelijk) gesprek voeren	x	x	
2 mondeling en schriftelijk reageren op reacties	x	x	

3 MODULE EEN PRODUCT MAKEN EN VERBETEREN

Taak:

- een ontwerp en een product beoordelen, ontwerpen, tekenen en printen in 3D (3.1)
- een product maken (3.2)

Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.

P/DP/3.1 EEN ONTWERP EN EEN PRODUCT BEOORDELEN, ONTWERPEN, TEKENEN EN PRINTEN IN 3D

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1 een ontwerp en een product beoordelen en suggesties doen voor verbetering	x	x	
2 een product ontwerpen en tekenen in een 3D-tekenprogramma	x	x	
3 3D-printprincipes en printtechnieken uitleggen		x	

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma Dienstverlening & Producten zijn op deze deeltaak van toepassing: B1, B2, B4

UITWERKING P/DP/3.1

P/DP/3.1.1 een ontwerp en een product beoordelen en suggesties doen voor verbetering

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 uit meerdere ontwerpen een keuze maken en de gemaakte keuze beargumenteren, met aandacht voor: <ul style="list-style-type: none"> - verschillen in functionaliteit, gebruiksvriendelijkheid, duurzaamheid, veiligheid, maatvoering - voor- en nadelen 	x	x	
2 aangeven waarom een aanpassing van een ontwerp en een product noodzakelijk is		x	
3 voorstellen doen voor het verbeteren van een ontwerp en een product		x	

P/DP/3.1.2 een product ontwerpen en tekenen in een 3D-tekenprogramma

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 aan de hand van richtlijnen een ruwe ontwerpschets maken	x	x	
2 een 3D-tekening maken van een ontwerp en product in een technisch tekenprogramma. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> - ruimtelijke vormen herkennen en tekenen (zoals balk, blok, cilinder, kubus, piramide, prisma, trapeze) - een samenstelling maken van ruimtelijke vormen - uitsparingen maken - een tekening opslaan 	x	x	

P/DP/3.1.3 3D-printprincipes en printtechnieken uitleggen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 op basis van 3D-printprincipes de juiste printtechniek en printmaterialen kiezen		x	

P/DP/3.2 EEN PRODUCT MAKEN

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1 werktekeningen lezen en interpreteren, tekentechnische symbolen begrijpen en aan de hand van de tekening een werkvoorbereiding opstellen	x	x	
2 een product in elkaar zetten door gebruik te maken van verbindingen	x	x	
3 het vervaardigde product controleren op de kwaliteit van de verbinding	x	x	
4 een product vervaardigen met handgereedschappen, elektrische handgereedschappen en machines	x	x	
5 handgereedschappen, elektrische handgereedschappen en machines veilig gebruiken	x	x	

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma Dienstverlening & Producten zijn op deze deeltaak van toepassing: B1, B2, B4

UITWERKING P/DP/3.1

P/DP/3.2.1 werktekeningen lezen en interpreteren, tekentechnische symbolen begrijpen en aan de hand van de tekening een werkvoorbereiding opstellen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 tekentechnische symbolen en informatie op de werktekening herkennen en begrijpen. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> – maataanduiding – diameter – doorsnede – stuklijst – aanzichten – exploded view 	x	x	
2 aan de hand van een opdracht en een werktekening de werkzaamheden voor het maken van het halffabricaat en het product voorbereiden	x	x	

P/DP/3.2.2 een product in elkaar zetten door gebruik te maken van verbindingen

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 verbindingen van hout, kunststof en metaal benoemen. Het gaat bijvoorbeeld om blindklinkverbindingen, flensverbindingen, knelverbindingen, soldeerverbindingen en verbindingsmethoden bij materiaalovergangen	x	x	
2 met gangbare bevestigingsmiddelen losneembare en vaste verbindingen maken	x	x	
3 enkelvoudige onderdelen uit plaat-, staaf-, pijp- en buismateriaal samenstellen tot een product met behulp van klinken, knellen, lijmen, schroefdraad en solderen	x	x	

P/DP/3.2.3 het vervaardigde product controleren op de kwaliteit van de verbinding

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 een verbinding op basis van criteria beoordelen. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> – passing – maatvoering – (water)dichtheid – afwerking – afwijkingen 	x	x	

P/DP/3.2.4 een product vervaardigen met handgereedschappen, elektrische handgereedschappen en machines

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 een product van hout, kunststof en metaal maken door het toepassen van technische vaardigheden. Het gaat bijvoorbeeld om afschrijven, aftekenen, boren, buigen, knippen, schroeven, snijden, timmeren, vijlen, zagen, lijmen, koppelen, solderen	x	x	
2 een product maken en in elkaar zetten door gebruik te maken van (elektrische) handgereedschappen en machines. Het gaat hier om het gebruik van: <ul style="list-style-type: none"> – diverse scharen – diverse sleutels – diverse tangen – diverse zagen – diverse boormachines – diverse meet- en aftekenmiddelen – overig accu- en handgereedschap – figuurzaagmachine – soldeerbout – zetbank 	x	x	

P/DP/3.2.5 handgereedschappen, elektrische handgereedschappen en machines veilig gebruiken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 de toepassingsmogelijkheden van handgereedschappen, elektrische handgereedschappen en machines voor het maken van een product en verbinding benoemen	x	x	
2 de veiligheidsvoorschriften voor het gebruik van gereedschappen en machines toepassen	x	x	

4 MODULE MULTIMEDIALE PRODUCTEN MAKEN

Taak:

aan de hand van een programma van eisen:

- een digitaal ontwerp maken (4.1)
- een film maken (4.2)
- een website ontwerpen en maken (4.3)

Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.

P/DP/4.1 EEN DIGITAAL ONTWERP MAKEN

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1 informatie verwerken en deze vormgeven in een lay-out	x	x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma Dienstverlening & Producten zijn op deze deeltaak van toepassing: B1

UITWERKING P/DP/4.1

P/DP/4.1.1 informatie verwerken en deze vormgeven in een lay-out

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 de aangereikte informatie verwerken tot een brochure, flyer, poster en nieuwsbrief	x	x	x
2 teksten, beelden en illustraties digitaal opmaken	x	x	x

P/DP/4.2 EEN FILM MAKEN

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1 genres in film onderscheiden en gangbare begrippen in filmtaal gebruiken	x	x	x
2 op basis van gegeven informatie een script, storyboard en draaiboek maken	x	x	x
3 aan de hand van het storyboard en het draaiboek filmopnamen maken	x	x	x
4 met behulp van montagesoftware beelden monteren tot een samenhangend geheel	x	x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma Dienstverlening & Producten zijn op deze deeltaak van toepassing: B1

UITWERKING P/DP/4.2

P/DP/4.2.1 genres in film onderscheiden en gangbare begrippen in filmtaal gebruiken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 het verschil aangeven tussen genres in beeldmateriaal. Het gaat onder andere om animatie, reportage, documentaire, instructiefilm, bedrijfsvideo	x	x	x
2 begrippen in filmtaal gebruiken	x	x	x

P/DP/4.2.2 op basis van gegeven informatie een script, storyboard en draaiboek maken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 een script (een schriftelijke uitwerking in scenes) maken	x	x	x
2 beschrijven wat er te zien en te horen is	x	x	x
3 een storyboard (een visuele uitwerking van de film in meerdere shots per scene) maken. Het gaat hier onder andere om compositie, camerabeweging, beeldkaders, camerastandpunten	x	x	x
4 een draaiboek maken met benodigde informatie en taakverdeling zoals shotlist, opnameplanning, materialen en taakverdeling	x	x	x

P/DP/4.2.3 aan de hand van het storyboard en het draaiboek filmopnamen maken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 gangbare begrippen herkennen. Het gaat hier onder andere om scene, shot, take, belichting, geluid, cameragebruik	x	x	x
2 begrippen met betrekking tot cameravoering toepassen zoals compositie, camerabeweging, beeldkader	x	x	x
3 het maken van filmbeelden voorbereiden door apparatuur te plaatsen, aan te sluiten en de werking te controleren	x	x	x
4 begrippen met betrekking tot camerastandpunt toepassen zoals neutraalperspectief, kikvorspectief en vogelperspectief	x	x	x
5 begrippen met betrekking tot beeldkaders toepassen. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> - totaalshot - panoramashot - mediumshot - close-up 	x	x	x
6 begrippen met betrekking tot belichting toepassen. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> - spotlight - invullicht - diffuus licht 	x	x	x
7 begrippen met betrekking tot geluid toepassen. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> - set-noise - voice-over - direct geluid - effect geluid 	x	x	x

P/DP/4.2.4 met behulp van montagesoftware beelden monteren tot een samenhangend geheel

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 invoegen van teksten en beelden zoals aftiteling, foto's en filmfragmenten	x	x	x
2 in de montage effecten en overgangen maken zoals fade in / fade out, versnellen en vervagen	x	x	x
3 geluidseffecten en muziek invoegen zoals fade in / fade out	x	x	x
4 volumes aanpassen	x	x	x

P/DP/4.3 EEN WEBSITE ONTWERPEN EN MAKEN

De kandidaat kan:	BB	KB	GL
1 wensen van de opdrachtgever inventariseren, interpreteren en aanvullen in een ontwerp voor een website	x		
2 wensen van de opdrachtgever inventariseren, interpreteren en verwerken in een ontwerp voor een website		x	x
3 een begroting maken voor het bouwen, hosten en onderhouden van de website		x	x
4 het voorlopige ontwerp inclusief begroting voorleggen aan de opdrachtgever		x	x
5 een website maken	x	x	x
6 de website presenteren aan de opdrachtgever	x		
7 de website presenteren aan de opdrachtgever en gemaakte keuzes beargumenteren		x	x

De volgende professionele kennis en vaardigheden uit het kernprogramma Dienstverlening & Producten zijn op deze deeltaak van toepassing: B1, B5, B6

UITWERKING P/DP/4.3

P/DP/4.3.1 wensen van de opdrachtgever inventariseren, interpreteren en aanvullen in een ontwerp voor een website

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 de wensen en eisen van de opdrachtgever inventariseren en vertalen naar een concept voor een website	x		
2 een ontwerp voor een website aanvullen en daarin de gewenste functionaliteiten verwerken	x		

P/DP/4.3.2 wensen van de opdrachtgever inventariseren en interpreteren en verwerken in een ontwerp voor een website

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 de wensen en eisen van de opdrachtgever inventariseren en vertalen naar een concept voor een website		x	x
2 een ontwerp voor een website maken en daarin de gewenste functionaliteiten verwerken		x	x

P/DP/4.3.3 een begroting maken voor het bouwen, hosten en onderhouden van de website

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 op basis van aangereikte gegevens kosten voor het bouwen, hosten en onderhouden van de website berekenen		x	x

P/DP/4.3.4 het voorlopige ontwerp inclusief begroting voorleggen aan de opdrachtgever

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 het ontwerp voor de website uitleggen. Het gaat hier om: <ul style="list-style-type: none"> – vormgeving website – functionaliteiten op website – begroting van de website 		x	x

P/DP/4.3.5 een website maken

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 een lay-out selecteren en aanpassen (passend bij de wensen van de opdrachtgever)	x	x	x
2 teksten, beelden en filmpjes selecteren, toevoegen en importeren	x	x	x
3 pagina's en subpagina's aanmaken	x	x	x
4 de zichtbaarheid en volgorde van een pagina veranderen	x	x	x
5 widgets toevoegen en aanpassen. Het gaat bijvoorbeeld om chatbox, poll, RSS-feed en – reader en share button	x	x	x
6 hyperlinks maken	x	x	x
7 begrippen behorende bij het ontwerpen en samenstellen van een website uitleggen en hanteren. Het gaat bijvoorbeeld om cloud, content, domeinnaam, hyperlink	x	x	x

P/DP/4.3.6 de website presenteren aan de opdrachtgever

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 de website presenteren	x		

P/DP/4.3.7 de website presenteren aan de opdrachtgever en gemaakte keuzes beargumenteren

In dit verband kan de kandidaat:	BB	KB	GL
1 de website presenteren en aangeven waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt		x	x

COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS

Het College voor Toetsen en Examens is namens de overheid verantwoordelijk voor de kwaliteit en het niveau van de centrale examens en toetsen in Nederland. Het heeft verschillende examens en toetsen onder zijn hoede.

[cvte.nl](https://www.cvte.nl)

SAMEN BOUWEN WE AAN GOEDE TOETSEN EN EXAMENS

 Centrale Eindtoets primair onderwijs: de eindtoets die de overheid aanbiedt aan leerlingen uit groep 8. De uitkomst is een advies voor het best passende brugklatype. [Centraleeindtoetspo.nl](https://www.centraleeindtoetspo.nl)

 Centrale examens voortgezet onderwijs: het centrale deel van de eindexamens vmbo, havo of vwo. Het diploma geeft toegang tot passend vervolgonderwijs. [Examenblad.nl](https://www.Examenblad.nl)

 Staatsexamens voortgezet onderwijs: examens voor iedereen die individueel of op vso-scholen niet in staat is via het regulier voortgezet onderwijs examen af te leggen. [Staatsexamensvo.nl](https://www.Staatsexamensvo.nl)

 Centrale examens middelbaar beroeps-onderwijs: centrale examens Nederlandse taal en Engels voor studenten in het mbo. De uitkomst is onderdeel van het mbo-diploma. [Examenbladmbo.nl](https://www.Examenbladmbo.nl)

 Staatsexamens Nederlands als tweede taal: examens Nederlandse taal voor iedereen die Nederlands niet als moedertaal heeft. Het diploma toont aan dat het Nederlands voldoende is voor werk of opleiding. [Staatsexamensnt2.nl](https://www.Staatsexamensnt2.nl)